

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อันเนื่องมาจากธรรมชาติในการออกเสียง สภาววิถีชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้เกิดการยืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาในภาษาไทยมากขึ้นจึงทำให้เกิดคำใหม่

พจนานุกรมจึงเป็นหนังสือที่รวบรวมคำชนิดต่างๆ ไว้มากมายทั้งที่เป็นคำไทยและคำที่มีจากภาษาต่างประเทศ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หนังสือพจนานุกรมจึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้จึงมีการจัดพิมพ์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานขึ้นใหม่แทนฉบับพุทธศักราช 2525 ดังนั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเล่มปัจจุบันนี้คือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่รวบรวมคำไว้มากและสมบูรณ์ถูกต้อง บุญยงค์ เกตุยงค์ (2551, หน้า 100) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า "พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นฉบับที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดเมื่อมีปัญหาในการใช้คำภาษาไทยเพราะเป็นคำศัพท์ที่จัดทำโดยทางราชการมีการชำระตรวจทานหลายครั้งให้ถูกต้องยิ่งขึ้น"

คำแผลง ก็เป็นคำหนึ่งที่เกิดจากอิทธิพลของการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงของคำเพื่อให้ทราบรูปศัพท์เดิมและการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำแผลงเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาหลักภาษาและเพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการออกเสียงและเกิดประโยชน์ทางภาษา

ราชบัณฑิตยสถาน กล่าวถึงคำแผลงว่า คำแผลงที่มีเสียงยัดเสียงพยางค์ให้ยาวออกไปตามตำรานิรุกติศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษว่า infix หมายถึง การเอาเสียงหนึ่งแทรกเข้าไปติดในคำเดิม เช่น ตริ แทรกเสียง อ่า เข้าไประหว่าง ต กับ ริ เกิดเป็น ดำริ การแผลงลักษณะนี้เป็นวิธีประกอบคำในตระกูลภาษามอญ-เขมร และ ตระกูลภาษามลายู-โปลิเนเซีย มีในภาษามอญเขมร ชวา มลายู (มปป., หน้า 1)

จากการศึกษาเอกสารของราชบัณฑิตยสถาน สามารถสรุปความได้ว่า การแทรกเสียงลงในคำเดิมสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1. แทรกแล้วความหมายเปลี่ยนไป เพื่อต้องการจะแปลงคำให้มีเสียงและความหมายเพี้ยนออกไปเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางภาษา ได้แก่

1.1 ทำกริยาเติม ให้เป็นกริยาเหตุ (Causative) เช่น

คำเดิม กราบ (ก้มกราบ) คำแผลง กำราบ (ทำให้ราบ)

1.2 ทำกริยาให้เป็นนาม เช่น

คำเดิม กราล (ลาด) คำแผลง กำราล (เครื่องลาด)

1.3 ทำคุณให้เป็นนาม เช่น

คำเดิม ไกร (ยิง, เกิน) คำแผลง กำไร (สิ่งที่ได้เกินทุน)

1.4 ทำนามให้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง

คำเดิม เก็จ (แก้วประดับ) คำแผลง กำเหน็จ (ค่าจ้างประดับ)

2. แทรกแล้วความหมายคงเดิม เพื่อความสละสลวยของเสียง (Euphony- อู่อจรรณวิลาส) เป็นประโยชน์ในกวีนิพนธ์ เช่น

คำเดิม ครบ คำแผลง คำรบ

คำเดิม จรูญ คำแผลง จำรญ

ในการศึกษาคำนี้พิจารณาคำแผลงที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ที่มีความหมายคงเดิมโดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำตามแนวคิดของพระยาอุปกิตศิลปสาร ดังนี้

1. การเปลี่ยนเสียง

1.1 การเปลี่ยนเสียงสระ เช่น

สุภาค เป็น โสภาค

พิจิตร เป็น ไพจิตร

1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ เช่น

ฎีกา เป็น ฎีกา

ตารา เป็น ตารา

1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ เช่น

บ เป็น บ่
จิ่ง เป็น จิ้ง

2. การเติม

2.1 การเติมหน้า เช่น ลาว เป็น มลาว

2.2 การเติมกลาง เช่น จรัส เป็น จำรัส

2.3 การเติมหลัง เช่น กาย เป็น กายา , กายาศ

3. การตัด เช่น

3.1 การตัดส่วนหน้า เช่น อนุช เป็น นุช

3.2 การตัดส่วนกลาง เช่น วิชชา เป็น วิช

3.3 การตัดส่วนหลัง เช่น สุขะ เป็น สุข (2541, หน้า 30-35)

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาลักษณะของคำแผลงที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นแนวทางการศึกษาคำแผลงในด้านต่างๆ
2. ใช้เป็นเอกสารศึกษาค้นคว้าเรื่องคำแผลง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาเฉพาะคำแผลงที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ที่มีความหมายคงเดิม

วิธีการวิเคราะห์

1. พิจารณาคำแผลงที่มีความหมายคงเดิม
2. จัดประเภทของคำแผลงตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

พจนานุกรม หมายถึง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 พิมพ์ครั้งที่ 1 โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น ในปี 2546

คำแผลง หมายถึง คำที่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์โดยการเปลี่ยน การตัด หรือ การเติมเสียง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวกับคำแผลง
2. ขึ้นรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
  - 2.1 รวบรวมคำแผลงจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพุทธศักราช 2542 พิมพ์ครั้งที่ 1 โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น ในปี พ.ศ. 2546 ทั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะคำแผลงที่มีความหมายคงเดิม เช่น

คำเดิม	เกษียร	(แบบ) น. น่านม (น. 144/ ข)
คำแผลง	กระเชียร	(ใบ, กลอน) น. น่านม เช่น เนาในกระเชียร นิตรบันดาล(สรรพสิทธิ์) (น. 57/ ข)

2.2 จัดประเภทคำแผลงตามแนวคิดของพระอุปกิตศิลปสารดังนี้

1. การเปลี่ยนเสียง

- 1.1 การเปลี่ยนเสียงสระ เช่น สุภาค เป็น โสภาค
- 1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ เช่น ตารา เป็น ดารา
- 1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ เช่น จิ่ง เป็น จิ้ง

2. การเติม

- 2.1 การเติมหน้า เช่น ลาว เป็น มลาว
- 2.2 การเติมกลาง เช่น จรัส เป็น จำรัส
- 2.3 การเติมหลัง เช่น กาย เป็น กายา , กายศ

3. การตัด เช่น

3.1 การตัดส่วนหน้า เช่น อนุช เป็น นุช

3.2 การตัดส่วนกลาง เช่น วิชชา เป็น วิชา

3.3 การตัดส่วนหลัง เช่น สุขะเป็น สุข (2541, หน้า 30-35)

3. ชั้นนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 4 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

วิธีการวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ลักษณะของคำแปลที่มีความหมายคงเดิม

บทที่ 4 บทสรุป

4. สรุปและอภิปรายผล

4.1 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

4.2 อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า